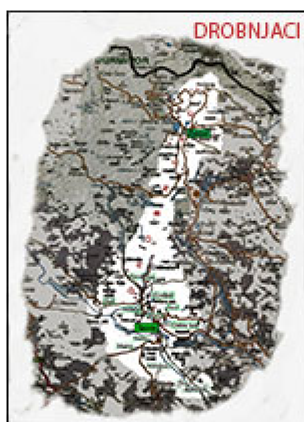
DROBNJACI

Drobnjaci su vrlo staro i organizovano pleme, po mnogo čemu karakteristično - vječiti slobodari i ratnici, učesnici u svim bitkama, bojevima i ratovima za slobodu i oslobođenje.

Granice su mu na istoku Šaranci i Gornja Morača, na jugu Nikšićko polje i Župa, na zapadu Piva i na sjeveru Rijeka Tara. Planina **Ivica** dijeli Drobnjak na dva morfološki različita dijela: **Drobnjačko korito** i visoravan **Jezera**. Glavna mu je varošica **Šavnik**.

Drobnjak je oduvijek bio buntovno područje za vrijeme turske okupacije i biva popaljen nekoliko puta od hercegovačkih aga i begova. Do 1863. g. tamo su samo izgonili stoku, a otada su počeli u Jezerima obrađivati i zemlju i stalno se naseljavati. Visoravni i planine su omogućile da se u prvom redu razvilo stočarstvo, a osim njega i zemljoradnja. Ostale aktivnosti su uključivale pčelarstvo i malo voćarstva. Kroz Drobnjak je vodio put u srednjem vijeku, koji je povezivao Kotor preko Onogošta, Lever – Tare sa Požegom i dalje.

Prema nekim istorijskim izvorima, Drobnjaci su neko vrijeme bili u sastavu zetske države. Uspjeli su da sačuvaju svoju samostalnost prema Turcima sve do sredine 15. vijeka, kada su potpale pod vlast Osmanlija gdje su ostali sve do sredine 19. vijeka, kada su poslije Crnogorsko – Turskog rata od 1876. do 1878. godine, Berlinskim mirom i zvanično pripojeni Crnoj Gori.

Prvo naseljavanje slovenskih plemena počelo je u 8. vijeku, kada su se **Novljani** podijelili u dvije velike grupe i jedna od njih se zaustavila u predjelima koji ograničavaju današnji Drobnjak, a druga naselila banjsku visoravan. U neprestanim borbama sa plemenom **Kriča**, koji su navodno potomci starih **Kelta**, ovi doseljenici su uspjeli zauzeti jezersku visoravan. Odlučujuća bitka odigrala se pod vođstvom vojvode **Đurjana Kosovčića** s jedne i kričkog kralja **Kaloke**, na Ivici i na Jezerima, kojom prilikom je i poginuo чувени кричкi војвода **Калока**,

U Drobnjak se u 17. Vijeku preselilo iz Nikšićkih rudina pet srodnih porodica, **Vulovići**, **Đurđići**, **Srdanovići** (nekad **Kosorići**), **Tomići** i **Cerovići**, čija je po predanju dalja starina iz Travnika. Od njihovog preseljenja počinje osnivanje ovog plemena. Njihovim umnožavanjem i naseljavanjem u Drobnjak i drugih jakih bratstava, kao **Karadžića**, **Jakšića** i

Abazovića pleme je ojačalo, pa je nastala oskudica u zemlji i paši.

BRATSTVA U DROBNjAKU

Drobnjaci se danas dijele na "**starince**", koje čine ona bratstva koja su na Durmitor doselila prije 16. vijeka i "**novljane**" koji su doselili kasnije, potiskujući starosjedioce na Tari i izvoru Morače.

STARINCI

Starinci ili starosjedioci su ona drobnjačka bratstva koja su se u Drobnjak doselila prije 16. vijeka. Iz jednog turskog dokumenta iz 1477. godine (Istorijski zapisi, knjiga 29), koji se odnosi na Hercegovački sandžak, da se vidjeti da je u Drobnjaku bilo 636 domova, što čini dobru naseljenost. Ovu grupu bratstava u Drobnjaku sačinjavali su: **Mandići**, **Kujundžići**, **Milašinovići**, **Vukovići**, **Perovići**, **Džukići**, **Batizići** i druga starosjedilačka bratstva u Drobnjaku.

NOVLJANI

„**Novljani**" su, za Šibalića, najveće pleme koje je organizovano došlo na Balkan, prvo u okolinu Travnika, potom Novog i Banjana i, konačno, u Drobnjak. „**Novljanima**" se, po predanju, zvalo jedno pleme koje se u vrijeme doseljavanja na Balkan doselilo u Bosnu, a malo docnije prešlo u Hercegovinu i nastanilo se na Banjanskoj visoravni.
Odatle Novljani, zajedno s još nekim plemenima, potisnu starosjedelačko stanovništvo na Tari i izvoru Morače, a na jug ka Podgorici. Osvojenu teritoriju podjele među sobom i nasele. Tada je Novljanima pripalo i prostrano zemljište koje je zahvatalo plemena Banjane i Drobnjake.
Veći dio Novljana koji su preselili u Drobnjak, zauzeo je cio predio između grada Onogošta i rijeke Tare, i od tadašnje pivske granice do gornje Morače.

Drobnjaci su od 1360. do početka sedamdesetih godina bili pod vlašću **Vojislava Vojinovića** i **Nikole Altomanovića**. Poslije su ušli u sastav **Tvrtkove** države nakon podjele zemlje **N. Altomanovića,** koju su izvršili knez **Lazar** i bosanski ban **Tvrtko**.
Od kraja 14. vijeka, Drobnjaci spadaju u oblast velikaša **Sandalja Hranića**, koji je umro 1435. godine, a naslijedio ga je sinovac **Stjepan Vukčić Kosača**, odnosno **Hercog Stjepan**. Po njemu se ta oblast nazvala Hercegovina, kako se i danas naziva njen veći dio. Tako su Drobnjaci ostali u sastavu Hercegovine sve do sredine 19. vijeka, kada su ušli u sastav Crne Gore.

Drobnjaci su na Đurđevdan 1604. godine dobili Turke, kada su se svi pobratimili i uzeli da slave Đurđevdan kao glavnu slavu i prislavu.

Zbog starine ovog plemena koje se u raznim spisima pominje duže od jednog milenijuma, nije jasno da li su ime dobili po svom rodonačelniku ili navedenom značenju riječi Drobnjak.

Ime pripadnika ovog plemena postalo je sinonim i za veoma mudre ljude cemu ide u prilog i podatak da je najpoznatiji balkanski geograf upravo jedan Drobnjak - Jovan Cvijić!
I tvorac novog pravopisa književnog jezika bio je Drobnjak - Vuk Stefanović Karadžić! Odavde je je i jedan od najvećih književnika 20. vijeka Borislav Pekić i čuveni slikar Vojo Stanić kao i pjesnik i akademik Miro Vuksanović. Sa ovih prostora je i jedan od najvećeg vojskovođa minulih vjekova na Balkanu - vojvoda i jugoslovenski feldmaršal Živojin Mišić. Slavni Drobnjaci bili su i vojvoda Novica Cerović i čuveni junak Šujo Karadžić koji su po nalogu Petra II Petrovića Njegoša uhvatili i pogubili osmanlijskog zulumćara Smail Agu Čengića. Među drobnjačkim junacima pominju se i Đurica i Živko Kosovčić, kao i vojvoda Mileša Mandić. Veliko junaštvo Drobnjaci su potvrdili i u Drugom svjetskom ratu, a među poznatijim ličnostima iz ovog perioda su proslavljeni predratni novinar i profesor književnosti Stojan Cerović koji je poginuo na bici na Neretvi, kao i devet puta ranjavani armijski general i neimar Danilo Jauković.

Drobnjaci, raseljavajući se, nosili su to ime sa sobom, I ime Drobnjak, Drobnjački nalazimo: u Lici i na Glasincu kao prezime, u Banjanima kao ime mjesta (Drobnjačka međa), u Risnu, u okolini Beograda, u Podrinju, u porječju Zapadne Morave, kao prezime u Skopskoj Crnoj Gori, (kao ime sela), na Kosovu se čitav kraj između Štimlja i Nerodimlja zove Drobnjaci, u Kuzminu i Vučitrnu, kao prezime, nekoliko sela u Ibarskom Kolašinu naseljavaju Drobnjaci i tako se zovu, oko Novog Pazara, kao prezime itd.

Drobnjak se prvi put pominje kao prezime (Bran Drobnjak) 1354. g.. a kao pleme 1390. g. Drobnjak je imao neku polu-autonomiju i čuvao je svoju staru plemensku organizaciju, koja je bila demokratska i počivala na opštem pravu glasa, sve do prisajedinjenja Crnoj Gori. Na čelu plemena je bio nasljedni knez, a na čelu vojske vojvoda, koga su birali plemenici na saboru, a potvrđivao ga vezir u Travniku. Saboru je predsjedavao knez, a pravo biranja imali su svi plemenici koji su nosili i koji nose oružje. Odluke su morale biti jednoglasne. Pleme su osnovali: **Vulovići**, **Đurđići**, **Kosorići**, **Tomići** i **Cerovići**, koji su se u 17. Vijeku doselili iz Banjana u katune Drobnjak.

Najpoznatija Drobnjačka bratstva su **Smolovići**, **Medojevići**, **Kosorići**, **Karadžići**, **Krstajići** (slave Nikolj-dan), **Čupići**, **Žugići**, **Cerovići**, **Zarubice**, **Memedovići** i **Jaukovići**.

Plemenska slava Drobnjaka je Sv Đorđije (23/4). Skoro sve su crkve i manastiri u Drobnjacima posvećeni Sv Đurđu i svaki pravi Drobnjak mora slaviti Sv Đurđa. Ali da bi mogli ići jedan drugome u posjetu o slavi, mnogi slave preslavu, i o preslavi sijeku kolač, a o Đurđev – danu samo šalju Punjapunje i svijeću u crkvu. Tako jedni **Krstajići**, **Janjići** i **Tomići** u Drobnjacima slave Sv Nikolu, **Karadžići** Sv Aranđela, **Abazovići** Savin – dan, **Kosorići** Nikolj – dan itd.

Đukići su jedno od najstarijih bratstava. Ne zna se tačno kada su neki odselili u Pivu, a iz Pive dalje, u 17. Vijeku u Cerovu.

Drobnjačko korito

Drobnjačko korito je velika uvala ispresijecana kosama i koritima nekoliko rijeka, koje se slijevaju u **Bukovicu**, a ova pritiče **Pivi**. Od Nikšićkog polja ga odvaja planina **Vojnik** i visoravan Krnovo, a od Morače planine **Javorje** i **Lola**. U ovoj oblasti nalazi se grad **Šavnik**, a od većih sela **Duži**, **Previš**, **Pošćenje**, **Godijelja**, **Dobra Sela**, **Petnjica** i **Komarnica**. Južno od Šavnika se nalaze četiri sela koja takođe pripadaju Drobnjaku: **Mokro**, **Miloševići**, **Gornja Bijela** i **Donja Bijela** – ova poslednja dva se oslanjaju na padine Krnovske glavice, dok se Mokro sa manjim selom **Gradac** nalazi na zaravni iznad Šavnika i rijeke Pridvorice, a ispod Vojnika.

Jezera

Jezera zahvataju sjeverositočni dio plemena. To je visoravan srednje visine oko 1500 metara, ograđena planinama Durmitorom, Ivicom, Sinjajevinom i rijekom Tarom. U Jezerima je gradić **Žabljak**, a kraj njega ispod Durmitora je Crno Jezero.

Uskoci

Podgrupa Drobnjaka (neki kažu i zasebno pleme) su Uskoci, koji uglavnom čine sela istočno od Šavnika u pravcu Morače, a u južnom slivu rijeke Bukovice: **Boan**, **Timar**, **Bare** i **Krnja Jela**, koju dijeli od Gornje Morače prijevor **Semolje**.
Kuriozitet za ovo pleme jeste da je poslednji zvanični slučaj krvne osvete bio zabilježen upravo ovdje 1931. godine. Na visoravni Krnovo je u proljeće 2017. Godine počeo sa radom prvi vjetropark u Crnoj Gori. Vjetropark Krnovo je vjetropark izgradjen na najvećoj nadmorskoj visini do tada u Evropi. Predstavlja veliki proizvodni obekat u oblasti elektroenergetike od izgradnje oljevaljske Termoelektrane 1982. Godine.

Drobnjaci u širem smislu obuhvataju i pleme **Uskoci** i pleme **Šaranci**.

U Drobnjacima je 1927. godine bilo 40 naselja do 2200 kuća sa 14000 do 15000 duša.

Odštampaj stranicu
